

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, АПРИЛ 2023 ГОДИНА

През април 2023 г. общият показател на доверие на потребителите нараства с 4.2 пункта в сравнение с януари (фиг. 1 от приложението). Повишаване на потребителското доверие се отчита сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 3.1 и 7.0 пункта.

Според оценките на потребителите има известна положителна промяна в общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца (фиг. 2 от приложението), като очакванията са тази тенденция да продължи и през следващите дванадесет месеца (фиг. 3 от приложението).

По отношение на финансовото състояние на домакинствата през последните дванадесет месеца се наблюдава намаление на песимизма в оценките на живеещите в селата, за разлика от населението в градовете, което изразява малко по-негативна нагласа спрямо предходното наблюдение (фиг. 4 от приложението). Същевременно обаче прогнозите за следващите дванадесет месеца и на селското, и на градското население леко се подобряват (фиг. 5 приложението), в резултат на което общият балансов показател се увеличава с 2.1 пункта.

През април оценките на потребителите за изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца са по-неблагоприятни (балансиовият показател се покачва с 2.3 пункта). Инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца са по-умерени в сравнение с три месеца по-рано.

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите продължават да се изместват към запазване или незначително намаление, в следствие на което балансовият показател се понижава с 4.6 пункта (фиг. 6 от приложението).

Последната анкета регистрира леко подобрене на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹ (фиг. 7 от приложението). Негативна е обаче нагласата на потребителите относно извършването на разходи за „покупка на кола“, за „покупка и построяване на жилище (вила)“ и за „подобрения в дома“ през следващите дванадесет месеца.

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 18 и повече години.

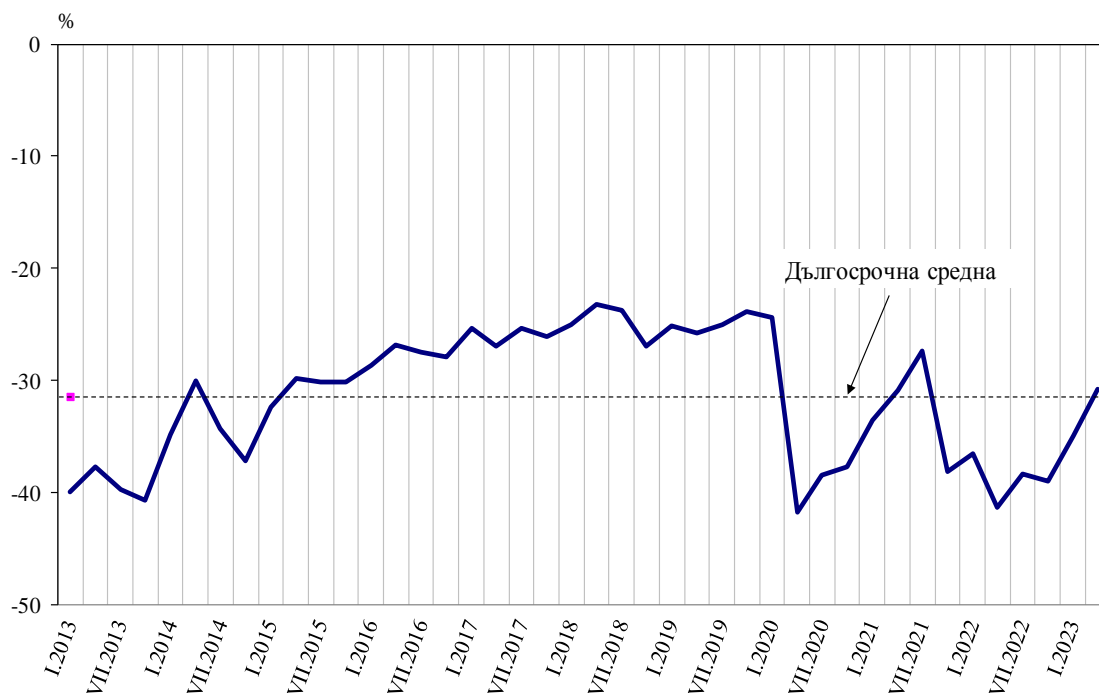
Обект на изследването са лицата на 18 и повече години, методът на подбор - случаен, гнеzdови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю „лице в лице“. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

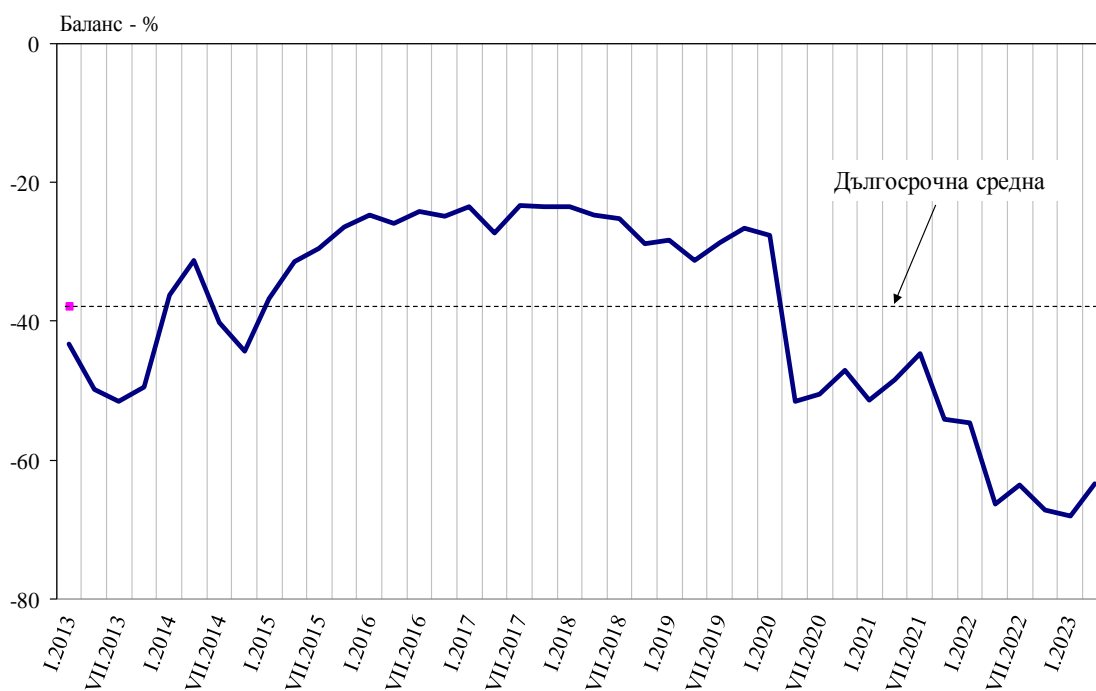
Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Приложение

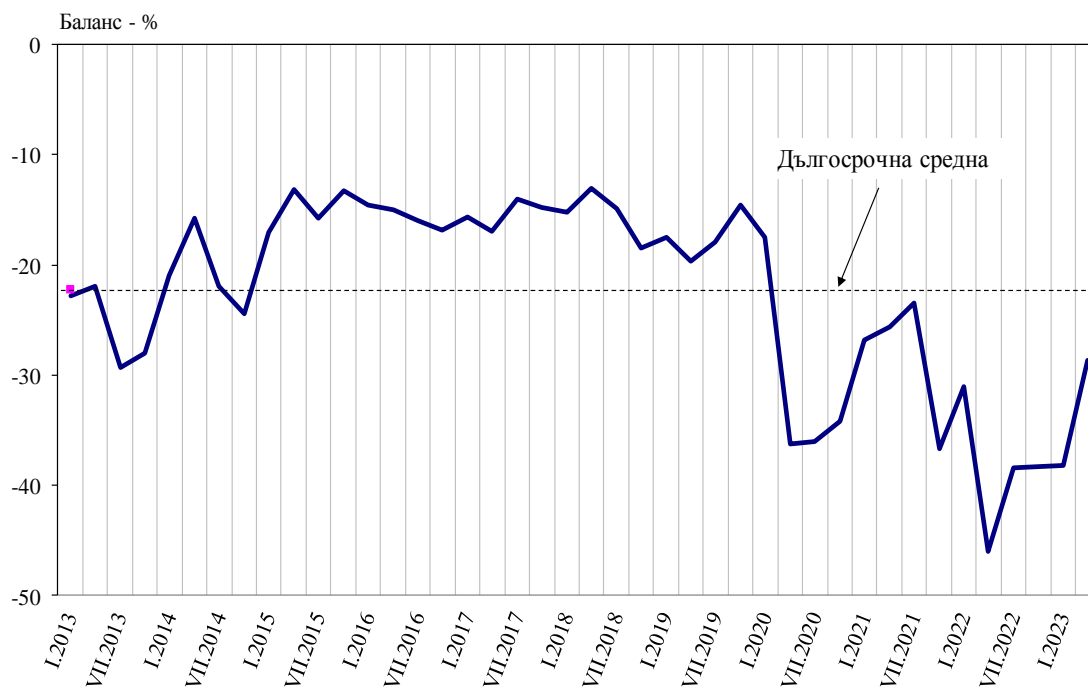
Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

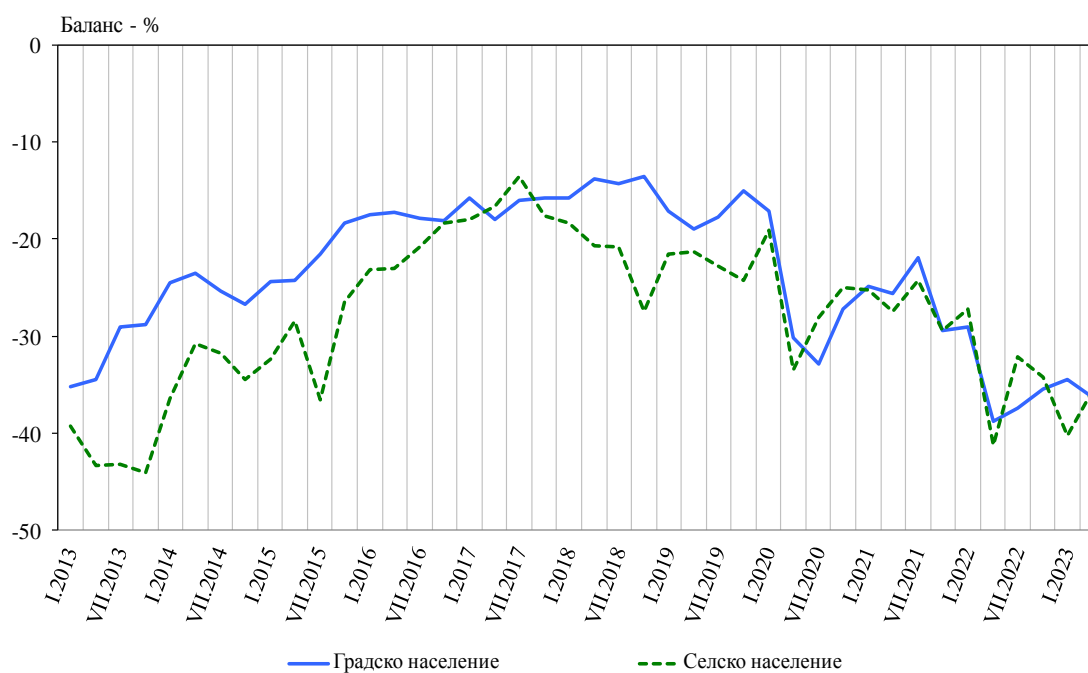
Фиг. 2. Оценка за общата икономическа ситуация в страната през последните 12 месеца

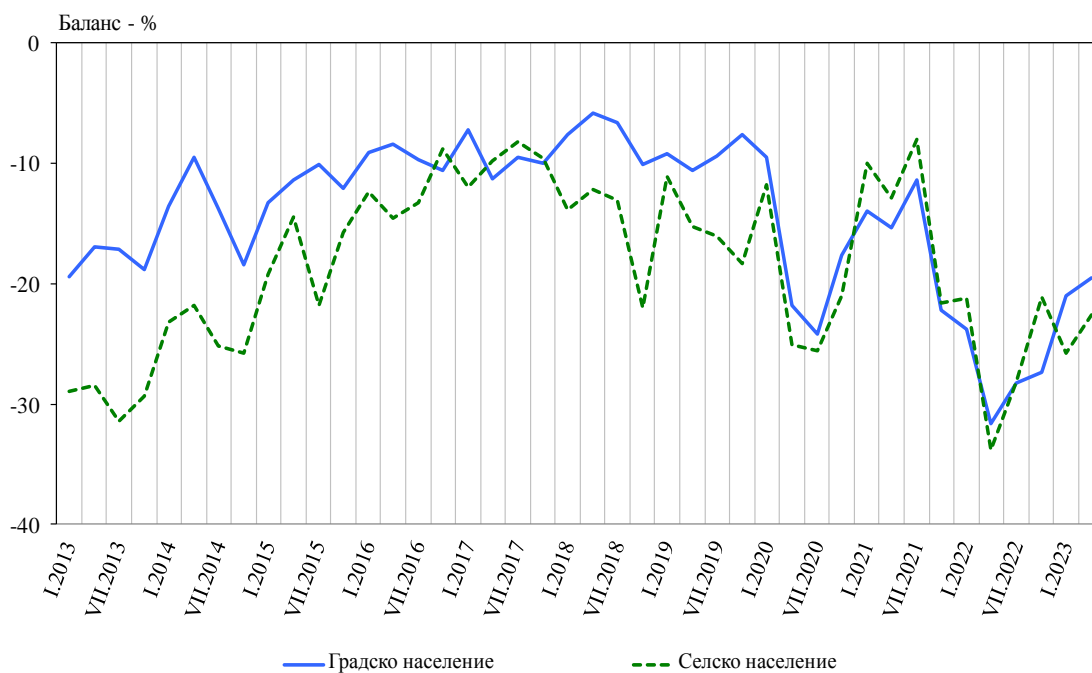
Фиг. 3. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 4. Оценка на финансовото състояние на домакинствата през последните 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

Фиг. 7. Оценка на предимството да се правят основни разходи за предмети с дълготрайна употреба в настоящата ситуация

